

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ

၏

အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေ

TARAINCŪ SŪPĀN KĀNBLON PHAO

TABANAŪ TAMĀLAN

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၈။)

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်)

(2015 nein, sŭkĀnblon lŭdaw tamālan 8)

2756 nein, LĀnithan htan 7 daŏ

(2015 nein, February 24)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေ
TARAINCŪ SŪPĀN KĀNBLON PHAO TABANAŪ TAMĀLAN

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၈။)

(2015 nein, sŭkĀnblon Ludaw tamālan 8)

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်

2756 nein, Lānithan htan 7 daŕ

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်)

(2015 nein, February 24)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

SŭkĀnblon Lūdaw swānhtan tamālan ũ ki.

အခန်း(၁)

Klan (1)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

Myan dò tataihtan taboutabĥan

၁။ ဤဥပဒေကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

1. Tamālan ũ ki nu ba ka' dò taraincŭ sŭpĀn kĀnblon phao tabanaŭ tamālan.

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက် စေရမည်-

2. Cwaiddò tamālan akĥ tamangaŕ lamwĥn dò lamwĥn taboutabĥan ba aò manai' aklan kalĥ nu.

(က) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ပင်ရင်း နိုင်ငံအဖြစ်သတ်မှတ်၍ စဉ်ဆက်မပြတ် နေထိုင်ခဲ့ကြသော လူမျိုးများကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူနှင့် ဧည့်နိုင်ငံသားများမပါဝင်။

(a) SŭpĀn kĀnblon phao taimè Katan kĀn nu mwai' badi' bada pra nu kaŭ phŭpĭ, phĭ,pha dibŕn lònhti nu. Tamangaŕ ũ mwĥn cŕ bakyĥdò mahtŭ sŭkĀnphao rĥ sŭkĀn thamwai' rĥ sŕn kaŭ.

(ခ) ဝန်ကြီးဌာနဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာနကိုဆိုသည်။

(b) Wundau kalĥn tai mè mwai' cwai' tamālan aò sŭkĀnblon acŕya sŭpĀn kĀnblon phao wundau kalan preĭnu.

- (ဂ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး ဌာနပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။
- (c) Sŭkǎnblon wundau taimè mwaì cwaì akadî tamālan àò sŭkǎn khaunǎcaò htu dǎ, sŭkǎnblon lūdau tathayŭ̀ dō phi nita phonhtan ba sŭpǎn kǎnblon phao wundau kalǎn mè mwaìprei sŭkǎn blon wundau nu.
- (ဃ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်သော ဝန်ကြီးဌာနကိုဆိုသည်။
- (d) Ngandau bacǎmwaì kǎn wundau kalǎn tai nu, cwaì akadî tamālan àò sŭkǎn khaunǎcaò htu dǎ ngandau bacǎmwaì kǎn lūdau tathayŭ̀ phonhtan wundau kalǎn phi tama nita bama sŭpǎn kǎnblon phao ngǎ prei nu.
- (င) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ ဝန်ကြီးကိုဆိုသည်။
- (စ) Ngandau bacǎmwaì kǎn wundau taimwaì cwaì akadî tamālan àò sŭkǎn khaunǎcaò nu htu dǎ ngandau bacǎmwaì kǎn lūdau tathayŭ̀ phi nita dao htŭ ngandau bacǎmwaì kǎn wundau sŭpǎn kǎnblon wundau prei nu.
- (စ) တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားတို့၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ သမိုင်းအမွေအနှစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများ ရရှိရေးတို့ အပါအဝင် လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး စသည့်ကိစ္စရပ်များကိုဆိုသည်။
- (f) Sŭpǎn kǎnblon taimè mwaì sŭpǎn kǎnblon phao, tahwǎtangaǎ, lilai, htǎnkǎn mǎnhti, tahtǎntanwǎ̀ dō tayŭ̀talan akaò ayŭ̀ sǎn ba kwan htan dō cwaì akadî tamālan àò pra takhaòtakhwai tabanaŭ̀ ka daunhtan nu.

အခန်း(၂)
Klan (2)
ရည်ရွယ်ချက်များ
Takhran lai lahan

၃။ ဤဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

3. Tamālan takranlai mè àò tha-ǎ

- (က) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအားလုံး တန်းတူညီမျှသော နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများ ရရှိစေရန်။
- (a) Sǔpǎn kǎnblon phao pǔpra, abakyǎdò banaǔthin naǔdwǎn sǔkǎnphao tabanaǔ nu, ban aǔ thi naǔ dwǎn ba.
- (ခ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုဖြင့် စစ်မှန်သော ပြည်ထောင်စု စိတ်ဓာတ် အခြေခံ၍ ထာဝစဉ်အတူတကွ လက်တွဲနေထိုင်ကြစေရန်။
- (b) Sǔpǎn kǎnblon phao akhǔacǔ pǔraǔ babwai kaǔ lamǎ, tha laphlon, ba bwai nǎn lakhau laconhtai dò ba aorǎ dwǎncaǔ dwǎnlǎn.
- (ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာနှင့် သမိုင်းအမွေအနှစ်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်။
- (c) Ba madauhtan sǔpǎn kǎnblon phao, tahwǎtangaǎ, lilai, htǒnkǎn mǎnhti, tahtǒntanwǎi dò ba kranklon yǔ taǎ nǎn ngaǎhti ngaǎrwǎi.
- (ဃ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ချစ်ကြည်လေးစားရေးနှင့် ရိုင်းပင်း ကူညီရေးတို့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းစေရန်။
- (d) Sǔpǎn kǎnblon pǔkhaǔ pǔcǔ, ba pacǔ laǎ dǎ tadwǎntapein, talan bathau batha, talan macǔ makǔ ba àò khǎ da.
- (c) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးနေသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည်တို့ ပါဝင်သော လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်။
- (e) Ba ma dauhtan hǒnhtan ba, daukhlǒn sǔpǎn kǎnblon phao tatheingǎ àòsyankhlǒn, tapankrau àòsyankhlǒn, khlaikhǒn cǎraǎ mǎ sǔpǎn kǎnblon anǎkhǔ.

- (စ) ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အပြည့်အဝ ရရှိစေရန်။
- (f) Cwai akadi tamālan aò sūpān kǎnblon pūkhū pūcū cwai tabanaū aò, ba naūba' naūbwaī.

အခန်း(၃)

Klan (3)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ

Sūpān kǎnblon akhū actī tabanaū dò kalān naū lahan.

၄။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ ပြည်သူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရား အကျိုးငှာ ပြဌာန်းထားသည့်ဥပဒေများနှင့် မဆန့်ကျင်လျှင်-

4. Pra sūpān kǎnblon lahan , mè cōdeinba' yakaī sūkǎn tacaū ta-ōn, tamālan blwǎn dū dò dōn tathataya, sūkǎnphao tari tamwaī anǎkhū mè mada.

(က) မိမိတို့၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာသနာတို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(a) Nǎn tahwǎtangaō, lilai, htōnkǎnmǎnhti, tahtōntanwī dò tayūitalan anǎkhū malūlwǎ da.

(ခ) မိမိတို့၏ စကား၊ စာပေတို့ကို နိုင်ငံတော်၏ ပညာရေးမူဝါဒကို ထိခိုက်မှု မရှိစေဘဲ သင်ကြားခွင့်နှင့် သင်ယူခွင့်ရှိသည်။

(b) Nǎn tahwǎtangaō dò lilai ngǎ tadeinba' yakaī sūkǎn tamalū tatheingǎ amaīkrōn mè, malūphi lūlwǎ da.

(ဂ) မိမိတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်းအရဆောင်ရွက်သော အခမ်းအနားများနှင့် နေ့ထူးနေ့မြတ်များကို လွတ်လပ်စွာကျင်းပခွင့်ရှိသည်။

(c) Nǎnpwě nǎnlǎn anǎkhū, cwai nǎn tahtōn aò ma lūlwǎ da.

(ဃ) မိမိတို့၏ စာပေနှင့်အနုပညာတို့ကို ခေတ်မီတိုးတက်စေရန် တီထွင်ကြံဆဖော်ထုတ်ခွင့်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွတ်လပ်စွာ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်ခွင့်ရှိသည်။

(d) Nǎn lilai dò htōnkǎn mǎnhti anǎkhū kwan mahtan da tahtōn tanwī anǎkhū htyǎn u lūlwǎ da.

- (c) ပညာသင်ကြားခွင့်၊ ဆေးကုသခွင့်၊ အလုပ်အကိုင်ရပိုင်ခွင့်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် တန်းတူညီမျှသော အခွင့်အရေးများ ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- (e) Taphali, takhwai nǎn, dò tapankrau tapheitama ră nǎnkhǎ tabanaǎ ba aòthi aòrǎ ră.
- (စ) မိမိတို့၏ ရိုးရာတိုင်းရင်းဆေးပညာများ တိမ်ကောပျောက်မှု မရှိစေရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။
- (f) Nǎn tathûmítaǎ mè aònu, phiklôn dò madauhtan hǎnhtan da.
- (ဆ) မိမိတို့၏ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခွင့်ရှိသည်။
- (g) Phiklôn kranklôn cǔtaǎ nǎn phǔphǎ takrǎntakrau da.
- (ဇ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သတ်မှတ်သော လူ့ဦးရေရှိပါက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ စီရင်စု ဥပဒေပြုရေးတွင် မိမိတို့ ကိုယ်စား လှယ်များ ပါဝင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။
- (h) Dǎ akahđi tamālan kǎ, prakhau cirò ba aò lain mè, taihyǎn dǎ ngandau, bacǎmwai kǎn tamahtan tamālanphon dò nǎn bwaihtan nǎn niplaǎ da.
- (စု) ပုဒ်မခွဲ (ဇ)အရ သက်ဆိုင်ရာတိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ စီရင်စုဥပဒေပြုရေးတွင် ကိုယ်စားလှယ် ပါဝင်ခွင့်ရရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးဖြစ်လျှင် ထိုတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်ရ စီရင်စုအုပ်ချုပ်ရေးတွင် အဓိကအားဖြင့် ထိုတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများရေးရာကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသား လူမျိုး ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင် ခွင့်ပြုရမည်။
- (i) Cwaidò tamālan phǎntǎ (h) ngandau bacǎmwai, kǎn dò paǎ taǎ nǎn niwein niphrai kaǎ mè pasaò dǎ mahtan tamālan nǎnkhǎ mè tai nu, niplaǎ pacǎ dǎ nǎndau bacǎmwai kǎn mahtan tamālan da lò.
- (ည) မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားများ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်များကို ထုတ်ဖော်ခွင့်နှင့် အမွေအနှစ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခွင့်ရှိရမည်။
- (j) Cwai tamālan aò kwanhtan taǎ nǎn sǔpǎn kǎnblon ngaǎhti ngaǎrwǎ dò phiklon kranklôn da.

အခန်း(၄)

Klan (4)

ဝန်ကြီးဌာနဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ခန့်အပ်ခြင်း

Taphonhtan wundau kalǎn dò tabwaihtan sǔkǎnblon wundau

၅။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ စီမံကိန်းကြီးများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝသယံဇာတ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက စီမံကိန်းအကြောင်းအရာများကို သက်ဆိုင်ရာဌာန တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအား ပြည့်စုံတိကျစွာ ကြိုတင်ချပြအသိပေး၍ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

5. Sǔpǎn kǎnblon phao niwein kaǔ, ma tadauhtan hǒnhtan tapheitama, takranhtan tapheitama, tapǎn krau tapheitama, khuphi hanlǎkrau dò ba-i thamǎtai, ba ma tapheitama mètai, ba tai hyǔn bablan yaǒ sǔpǎn kǎnblon phao, htaǔ mè makhǎ da.

၆။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် တိုင်းရင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို အလေးထား ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

6. Sǔkǎn khaunǎcaò nu, makaǐdò ma sǔpǎn kǎnblon phao ngǎ kada raǒ , ba u dǒ sǔkǎnblon lūdaw tathayǔ dò phonhtan ba sǔpǎn kǎnblon phao wundau kǎnblon phao kalǎn da.

၇။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် -

7. Sǔkǎn khaunǎcaò nu, (က) ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန် ပေးရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲကဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ် သူများထဲကဖြစ်စေ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က)ပါ အရည်အချင်း သတ်မှတ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံသော သင့်လျော်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချိ၍ ယင်း၏ အမည်စာရင်းကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းလျက် သဘောတူညီချက် ရယူရမည်။

(a) Sǔpǎn kǎnblon phao ngǎ bwaihtan sǔkǎnblon wundau batai nu, ká dǒ lū dawplaǔ mèrì , pra akǎru mèrì, cwaǐ dò akǎdì tamālan maǒklǒn 232,tamālan phǎntǎ (a) aònu, atǔ arǎ bǎmǎpra tai rauhtan dò bataihtan danhtanhyǔn dǒ sǔkǎnblon lūdaw lò.

(ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်မရရှိပါက ယင်းပုဂ္ဂိုလ်အစား အမည်စာရင်းသစ်ကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ ထပ်မံတင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။

(b) Bwaihtŭ sŭkănbŭlon wundau , pra sŭkănbŭlon lŭdaw mĕcŏ thabŏ, danhtan khu myan taŏpra da.

(ဂ) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ရရှိပြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရမည်။

(c) Sŭkan lŭdaw bathabŏ htaŭ mĕ, bwaihtŭ sŭkănbŭlon wundau da lŏ.

၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတအား တာဝန်ခံရမည်။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ရာထူးသက်တမ်းသည် သာမန်အားဖြင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအတိုင်းဖြစ်သည်။

8. Sŭkănbŭlon wundau nu ba khan nitaba sŭkăn khaunăcaò angă. Sŭkănbŭlon wundau akrau ayaò năntaŏ mĕ aòcwaï sŭkău khaunăcaò akran ayaò năntaŏ nu

အခန်း(၅)

Klan (5)

ဝန်ကြီးဌာန၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ။

Wundau kalăn nita dò tapheitama lahan.

၉။ ဝန်ကြီးဌာန၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

9. Wundau kalăn nita dò tapheitama mĕ cwaï aò akală ũ.

(က) ဤဥပဒေပါ ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များချမှတ်ခြင်း။

(a) Cwai tamălan tarwailai aò mahtŭhtan khăda nu, ba tyanlan kaŭkran dò tapheitama amai akrŏn nu.

(ခ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဤဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများကို ဥပဒေနှင့်အညီ အပြည့်အဝရရှိ ခံစားနိုင်ရေးအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း။

(b) Akadi tamălan dò cwaïdò sŭpăn kănbŭlon akhŭcŭ tamălan tabanaŭ aò nu ba raincŭ ba bwaï.

(ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သမိုင်းနှင့် ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်တို့ကို စူးစမ်းရှာဖွေဖော်ထုတ်ရေးနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(c) Sŭpǎn kǎnblon akhŭcŭ tahwǎtangaŏ, lilai, htŏnkǎn mǎnhti dŏ tahtŏntanwŭ nu, ba kranklŏn dŏ ba madauhan hŏnhtan, kwan blan ngaŏhti ngaŏrwŭ dŏ ba rahǎn kranklŏnyŭ nu bama lŏ.

(ဃ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ချစ်ကြည်လေးစားရေးနှင့် ရိုင်းပင်းကူညီရေးတို့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(d) Sŭpǎn kǎnblon akhŭ acŭ dauhtan hŏnhtan khǎ da, la khŭ dŏ la khŭ tadwǎn tapein, talanbathá dŏ talanmacŭmakŭ ka aŏ nu bama.

(င) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ လူမှုဘဝမြင့်မားရေးအတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည့်လုပ်ငန်းရပ်များ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(e) Tadauhan hŏnhtan aŏsyankhlŏn mwaí sŭpǎn kǎnblon akhŭcŭ lahan anǎkhŭ bamaba tatheingǎ, ta-aŏhai aŏbaŭ tapǎnkrau dŏ khlaikhlŏn khǎ raŏ nu.

(စ) တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း ကိုလည်းကောင်း၊ အခြားဘာသာ သာသနာကို လည်းကောင်း ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဘဲ မိမိချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့် စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာသာသနာနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်ခြင်း။

(f) Mè cŏ deinba yakaí sŭpǎn kǎnblon akhŭcŭ akǎru tahtŏntanwŭ thayŭtalan mètai nu, ma lŭlwǎ nǎn tahwǎntangaŏ, lilai, tahtŏntanwŭ, thayŭtalan nǎnkhŭ mè da lŏ.

(ဆ) တိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးကို ဥပဒေနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ အကာကွယ်ပေးခြင်း။

(g) Cwaídŏ tamǎlan aŏ ba raincŭ ba sŭpǎn kǎnblon akhŭ acŭ atabanaŭ nu.

(ဇ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ အကြားဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့်ဖြေရှင်းခြင်း။

(h) Sŭpǎn kǎnblon la khŭcŭ dŏ la khŭcŭ mè htŭ talankwǎn lankein nu, ba rwaíblon rwaíraŏ dŏ bama lŭkhlǎn.

(စု) တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(i) Makaiḁò sǔpǎn kǎnblon phao lahan madauhtan hǒnhtan pǔswǎi pǔraǔ khǎda ba ma tahtyǎn taphǐ tama nu.

(ည) လူနည်းစုဖြစ်သော၊ ကွယ်ပျောက်လုနီးပါးဖြစ်နေသော တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုများ၏စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(j) Sǔpǎn kǎnblon blǎn mè, akhǔcǔ naǐ kwan htǔmǎ kai sǒn tahwǎtangaǒ, lilai, htǒnkǎn mǎnhti, tahtǒntanwǎi nu bakwan blan, kranklǒn rahǎnyǔ dò ba madauhan hǒnhtan yǔ.

(ဋ) ဤဥပဒေပါ ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

(k) Abakyǎdò tamǎlan ũki nu ba tairaǒ taiblon, maraǒ mablon dò niwein niphrai acǒya nu.

(ဌ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရဖြစ်စေ ပေးအပ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(l) Sǔkǎnblon acǒya mèrǐ, cwaǐ dò tamǎlan aklan laklanklan mèrǐrǐ, mwaǐ ǎlan sǔpǎn kǎnblonphao nǎnkhǔ tama nita aò nu ba ma lò.

၁၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

10. Wundau kalǎn nu ba phi dǒ sǔkǎnblon acǒya tathabǒ dò bwaihtan pra caòma tama sǔpǎn kǎnblon anǎnkhǔ nu.

၁၁။ ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သည့် တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါက ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို သက်ဆိုင်ရာ အခြားပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းဖွဲ့စည်းနိုင်ပြီး ယင်းတို့ကို ဖွဲ့စည်းပါက လုပ်ငန်းတာဝန် များကိုတစ်ပါးတည်း သတ်မှတ်ပေးရမည်။

11. Wundau kalǎn ngǎ, makaiḁò ma sǔpǎn kǎnblon anǎnkhǔ khǎ da raǒ nu, kòmiti dò tama aphon ngǎ ba tau niswǎi dò dǒ sǔkǎnblon wundau dò phonhtan aphon bahtaǔ ba ǎlan tama nita lablǎnhtai nu.

၁၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနသည် ယင်း၏ လက်အောက်တွင် လိုအပ်သည့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

12. Ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an wundau kal[̣]an nu an[̣]an kal[̣]a s[̣]u[̣]p[̣]an k[̣]anblon an[̣]an[̣]kh[̣]u[̣] praca[̣]ò ma tama lahan ang[̣]a ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an ac[̣]öya tathab[̣]ò d[̣]ò phonhtan da.

၁၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသား ရေးရာကိစ္စများကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၏ ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် နှစ်စဉ်ထည့်သွင်းရေးဆွဲရမည်။

13. Ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an wundau kal[̣]an nu maka[̣]i[̣]d[̣]ò ma s[̣]u[̣]p[̣]an k[̣]anblon taritakai[̣] tapheitama kh[̣]ada nu, ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an ac[̣]öya ba ma mwai takhonlai ya[̣]ò kal[̣]anna[̣]u[̣] kal[̣]an i cir[̣]ò p[̣]ünein nu.

အခန်း(၆)

Klan (6)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း။

Tarainc[̣]u[̣] s[̣]u[̣]p[̣]an k[̣]anblon phao tabana[̣]u[̣]

၁၄။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ထံ တင်ပြနိုင်သည်။

14. N[̣]an s[̣]u[̣]p[̣]an k[̣]anblon phao tabana[̣]u[̣] mè lancauka[̣]i[̣] mètai, bataihtan danhy[̣]u[̣]n d[̣]ò ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an ac[̣]öya aphon lò.

၁၅။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၄ အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်-

15. Cwai[̣]d[̣]ò tamalan ma[̣]òkl[̣]on (14) nu, s[̣]u[̣]p[̣]an k[̣]anblon phao mè taihtan danhy[̣]u[̣]n nu, ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an ac[̣]öya aphon bama tarainc[̣]u[̣].

(က) သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

(a) Ba phi[̣] nita d[̣]ò ngandau bac[̣]mwai[̣] k[̣]an s[̣]u[̣]p[̣]an k[̣]anphao wundau nu.

- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က)အရ တာဝန်ပေးအပ်နိုင်ခြင်းမရှိပါက သင့်လျော်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးတစ်ဦးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။
- (b) Cwaĩ dō tamālan phāntǎ(a) aò, bacōphī nita mō̃ mè tai nu phī nita dō̃ ngandau bacōmwaĩ kǎn acōya kǎ wundau lapra pra da.

၁၆။ ပုဒ်မ ၁၅ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည်-

16. Phi wundau nita cwaĩdō tamālan maō̃klō̃n (15) aò nu,

- (က) မိမိအား တာဝန်ပေးအပ်သော ကိစ္စရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။
- (a) Wundau prangǎ sūpǎn kǎnblon phao nǎnkhū̃ tabanaū̃ lancaukaĩ aò cō̃ aò ba-u.
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က)အရ စိစစ်သည့်အခါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့စည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (b) Ba u byan dō cwaĩ tamalan phāntǎ (a) sūpǎn kǎnblon tabanaū̃ lancaukaĩ mè laō̃ nu, makaī̃dō̃ raincū̃ khāda ba u dō̃ bamaraō̃ mablon dō̃ kǎn acōya bacōmwaĩ paō̃taō̃ nǎn niwein niphrai khaudau aphon dō̃ bama lò.
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။
- (c) Cwaĩ tamālan maō̃klō̃n (b) aò nu, ma tapheitama hǎ mè ba lu dō̃ sū̃kǎn atō̃n wundau kalǎn dō̃ acōya khǎ macū̃ tainu ngandau dō̃ kǎn acōya aphon ba danhtan dō̃ sū̃kǎnblon dō̃ sūpǎn kǎnblon wundau kalǎn nu lò.

၁၇။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

17. Abakyă dō tamālan maōklōn (16) tamālan phăntă (c) aōnu ngandau dō kăn acōya mē taihtan danhyūn dō sūkănbłon atōn wundau kalăn, mē lu dō acōya tamacū mē tai nu, taihtan danhyūn ba dō sūkănbłon acōya aphon khă danu.

၁၈။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

18. Cwaïdō tamālan maōklōn (16) tamalan phăntă (c) aōnu, wundau akalan mē lu dō sūkăn atōn wundau kalăn, acōya kalăn dō acōya aphon tamacūmakū mētai nu, bataihtan danhyūn dō sūkăn acōya aphon nu lō.

၁၉။ ပုဒ်မ ၁၅အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရသော ကိစ္စတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပါက အကျိုးအကြောင်းပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

19. Cwaï dō tamālan maōklōn (15) aō, bwaïhtū wundau pra nu, mataraincū sūpăn kănpħao tabanaū mē cōda ngă, taipū tari takai dō taihtan danhyūn dō ngandau bacōmwai kăn acōya da.

၂၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၉အရ တင်ပြသောကိစ္စမှာ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

20. Ngandau bacōmwai kănacōya aphon nu, cwaï dō tamālan maōklōn (19) aō dō taihtan danhyūn ba dō sūkănbłon atōn mē tai nu, bataihtan danhyūn ba thă dō sūkănbłon acōya aphon nu lō.

၂၁။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၂၀အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား တာဝန် ပေးအပ်ရမည်။

21. (a) Cwaï dō tamālan 20 aō nu, sūkăn acōya aphon mē thayū nu makai ma htū khăda phi dō sūkănbłon wundau nita da.

- (ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် ပုဒ်မခွဲ (က)အရ တာဝန်ပေးအပ်သည့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးသည့်ကိစ္စတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက် မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရလည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (b) Sūkăñ wundau nu, cwaï tamālan phăntă (a) àò nu, makaï raincũ sŭpăñ kăñblon phao atabanaŭ khă da nu, macwaï sūkăñblon acöya atamālan klan àò mèrî, htu u rwaï u acöya aphon dò ba mahtŭ lò.

အခန်း(၇)

Klan (7)

တားမြစ်ချက်များ

Tama didăñ

- ၂၂။ မည်သူမျှ ဤဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များကို ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းမပြုရ။
22. Cwaï tamalan dò sŭpăñ kăñblon phao tabanaŭ dò kalăñ naŭ năñkhŭ daŭ laðmai tarikaï ba cö da cö ba ma didăñ.
- ၂၃။ မည်သူမျှ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နိုင်ငံရေးကိစ္စအလို့ငှာ အလွဲသုံးစား မပြုလုပ်ရ။
23. Lapra dalakhan udö tamālan amaï akröñ dò ma an dö sūkăñ nita tapheitama ngă cö da.
- ၂၄။ မည်သူမျှ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအချင်းချင်း မုန်းတီးခြင်း၊ ရန်မူခြင်း၊ စိတ်ဝမ်းကွဲခြင်း တစ်မျိုးမျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် ရည်ရွယ်သော သို့မဟုတ် ပေါ်ပေါက်လာရန် အကြောင်း ရှိသောအပြစ်အမှုများကို မပြုလုပ်ရ။
24. Makaidò sŭpăñ kăñblon phao khă tha-ï cŭ taö, lankeincũ taö tha khă htanpă tai dò cö bama saubôn cökhai la pra pra.

အခန်း(၈)

Klan (8)

ပြစ်ဒဏ်များ

Taphīdan lahan

၂၅။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၂ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်း ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

25. Lapra da lakhan mè deinbá yakaí tamālan maōklōn 22 mè tai, ba lantai pòncikhrān dautaō la nein mèrì, rwān latheīn kyā mèrì laō nū raū mèrìrì ba khan lò.

၂၆။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၃ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်း ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

26. Lapra da lakhan mè deinbá yakaí tamālan maōklōn 23 nu, ba lantai pòncikhrān la nein cūlā merì, rwān cōpwūn dò la theīn mèrì, laō nū raū mèrì ba khan ba.

၂၇။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၄ ပါတားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်နှစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

27. Lapra da lakhan mè deinbá yakaí tamālan maōklōn 24 nu ba lantai pòncikhrān cō lū dò nū nein mèrì, rwān cō lū dò nū theīn kyā mèrì, dan laō nū raū mè rìrì ba khan ba.

အခန်း(၉)

Klan(9)

အထွေထွေ

Lara'ira'i

၂၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သို့မဟုတ် အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် အများပြည်သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့်အရေးကြီးသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများဆိုင်ရာ အခြေအနေကို အခါအားလျော်စွာ တင်ပြရမည်။

28. S'ükänblon wundau nu dö s'ükänblon lūdaw talanta'iblon mèrî, s'ükänphao lūdaw bac'ömwaï akh'üc'ü lūdaw talanta'iblon mèrî bac'ömwaï s'ükän bac'ömwaï mè bakyädò s'ükänphao nänkhü nu ba taihtan danhyün lò.

၂၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် ပုဒ်မ ၉ပါ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်း ပြုနိုင်သည်။

29. S'ükänblon wundau nu cwaï tamālan ma'öklön 9 à ma tana'üba tapheitama hä mè lu nu, phi nita dö ngandau bac'ömwaï kän wundau da.

၃၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်များကိုလည်း ကျခံရမည်။

30. Wundau kalän nu cwaï tamālan à phonhtan kòmiti dò ma ho tama hä anän ba khan la'ö tharî lò.

၃၁။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများကို ရဲအရေးပိုင်ခွင့်ရှိသော ပစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

31. Tamālan à mè bapha'ò bacyan mè à mwaï dö yi ba ma.

၃၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် မိမိတို့အစိုးရအဖွဲ့၏ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေရမည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးမရှိသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်သည့် ဝန်ကြီးအား ဆောင်ရွက်စေရမည်။

32. Ngandau bac'ömwaï kän ac'öya aphon nu cwaïdò tamālan à mè ma s'üpän känblon tapheitama mè tai da'ö ta'ö nän ac'öya s'üpän känblon phao wundau, ngandau bac'ömwaï kän ka'ü s'üpän känblon wundau mè c'ö à wundaukhau baphi nita dò ba da'ö.

၃၃။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရမည်။

33. Cwaïdò tamālan aò mè ba cwîmaö mè tai ba kwî rîkaö wundau kalăn tală.

၃၄။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

34. Mè ba macwai tamālan tamaï takrön aò mè tai nu,

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(a) Wundau kalăn nu, htudö sükänblon acöya dò htaöhtan tama amaï akrön mè da.

(ခ) ဝန်ကြီးဌာနသည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(b) Wundau kalăn nu seihtän hyün tală, tayükh lai dò tapheitama krön da.

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(c) Ngandau bacömwai kăn wundau kalăn nu năn ngandau bacömwai kăn acöya mè thabö mè seihtän li, seihtan tală, tayükh lai dò tama amaï akrön da.

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

Kalan sükän akadî tamālan angă, khî sükänblon khaunăcaò tyan li böñ nu.

(ပုံ) သိန်းစိန်

(yaò) Thein Sein

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

Sükän khaunăcaò

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

Katankän sükänblon khaunăcaò

ကယန်းစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဗဟိုကော်မတီမှ ဘာသာပြန်သည်။

Kayān lilai dō tahōn kōmiti kacao, tyanblancein li Kayan.